

คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน
อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริต เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหา มาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก การประเมินความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องวางแผนล่วงหน้า เสนอแผนการป้องกันการทุจริต อันเป็นการแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสจะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยนำหลักการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน มาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการในหน่วยงานมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในหน่วยงานและจัดทำเป็นคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ ต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน
ธันวาคม 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	1
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	2
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
ส่วนที่ 2 วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง	4
การระบุความเสี่ยง	4
การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	6
เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	7
การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	9
ส่วนที่ 3 แผนบริหารความเสี่ยง	11

ส่วนที่ 1

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุม ภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

3.1 องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำกับดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

3.2 องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

3.3 องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

3.4 องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

3.5 องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

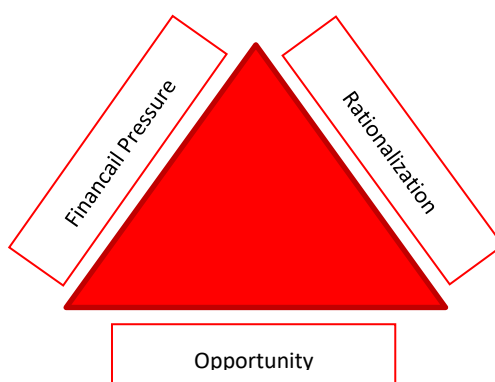
หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในในเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

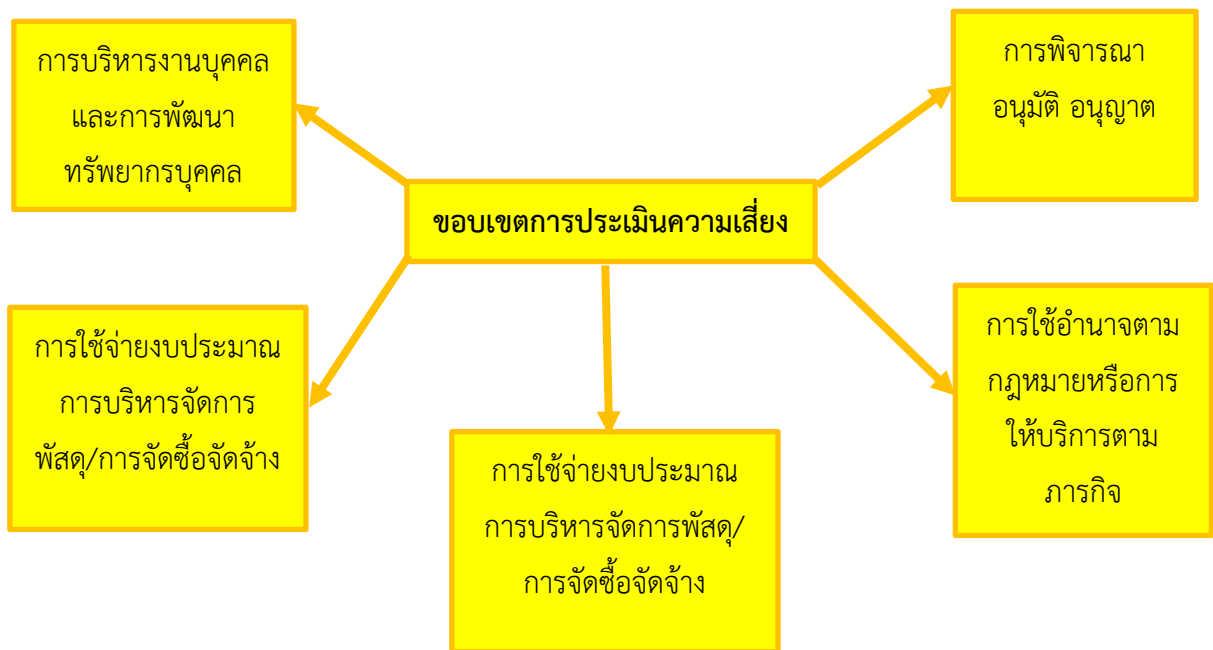
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- (1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- (2) ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
- (3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ
- (4) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารจัดการพัสดุ/การจัดซื้อจัดจ้าง
- (5) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แผนภูมิแสดงขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 9 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) การระบุความเสี่ยง
- (2) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- (3) เมตริกส์ระดับความเสี่ยง
- (4) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- (5) แผนบริหารความเสี่ยง
- (6) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- (7) จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- (8) การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- (9) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 2

วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความ จำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน ที่มีประสิทธิภาพ

1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

1.1 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

(1) ความเสี่ยงการทุจริตในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

(2) ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

(3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

(4) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารจัดการพัสดุ/การจัดซื้อจัดจ้าง

(5) ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

1.2 ประเด็น/กระบวนการ/งาน ที่ประเมินความเสี่ยง

(1) การพิจารณาการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

(2) การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของราชการ

(3) การจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์สำนักงาน

(4) การดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

(5) การพิจารณาเลื่อนระดับของพนักงานส่วนตำบล การรับโอน/ย้าย

ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ขอบเขตการประเมิน	ประเด็น/กระบวนการ/ งานที่ประเมิน	โอกาส/ลักษณะความ เสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการ ทุจริต	
			Know Factor (เคยเกิดขึ้น แล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคย เกิดขึ้น)
ความเสี่ยงการทุจริตใน การอนุมัติ อนุญาต	การพิจารณาการขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ในระหว่าง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการ พิจารณา		✓

ขอบเขตการประเมิน	ประเด็น/กระบวนการ/งานที่ประเมิน	โอกาส/ลักษณะความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
			Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของราชการ	เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตใน ความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ	การจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์สำนักงาน	เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใด หรือซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด		✓
ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารจัดการพัสดุ/การจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการลดปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นค่าตอบแทน		✓
ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	การพิจารณาเลื่อนระดับของพนักงานส่วนตำบล การรับโอน/ย้าย	ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา		✓

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา		✓		
เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	✓			
เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใด หรือซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด		✓		
เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการลดปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นค่าตอบแทน		✓		
ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา	✓			

3. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ 3 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ 1 หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ 3 หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/
พันธมิตร/ เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ 2 หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/
พันธมิตร/ เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ 1 หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ 3 SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง 3 2 1	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา	2	1	2
เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจาก การให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการ เกินกว่าที่กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	1	1	1
เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิม โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใด หรือ ซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติ ใกล้ชิด	2	1	2
เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการลด ปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณ ในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดย ได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็น ค่าตอบแทน	2	1	2

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง 3 2 1	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา	1	1	1

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่าง ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการ พิจารณา	2	2
เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการ ให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่ กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	1	1
เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับ เงินหรือประโยชน์อื่นใด หรือซื้อจาก ผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด	2	2
เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการลดปริมาณงาน เพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมี การตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็น ค่าตอบแทน	2	2
ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงินหรือประโยชน์ อื่นใดจากการพิจารณา	1	1

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่าง ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา	X		

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	X		
เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใด หรือซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด	X		
เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการลดปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นค่าตอบแทน	X		
ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา	X		

4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา	ดี		✓	

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียม จากการให้บริการใช้ทรัพย์สิน ของราชการเกินกว่าที่กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่น คำขอ	ดี	✓		
เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์ เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือ ประโยชน์อื่นใด หรือซื้อจาก ผู้ประกอบการที่เป็นญาติ ใกล้ชิด	ดี		✓	
เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้าง มีการ ลดปริมาณงานเพื่อประหยัด งบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไป ตามรูปแบบรายการ โดยได้รับ เงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็น ค่าตอบแทน	ดี		✓	
ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียกรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใดจากการ พิจารณา	ดี	✓		

ส่วนที่ 3

แผนบริหารความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการ	ความเสี่ยง	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	การพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกหรือลัดขั้นตอนการดำเนินการ	1. จัดประชุมหรือกิจกรรมสร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส 2. ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด	ต.ค. 67 – ก.ย. 68	- หน่วยตรวจสอบภายใน - กองช่าง
การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของราชการ	เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่กำหนดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการใช้ทรัพย์สินของราชการเกินกว่าที่กำหนดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอ	1. จัดประชุมหรือกิจกรรมสร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส 2. ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด	ต.ค. 67 – ก.ย. 68	- หน่วยตรวจสอบภายใน - กองคลัง

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการงาน	ความเสี่ยง	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์สำนักงาน	เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดหรือซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด	เจ้าหน้าที่จัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เจ้าเดิมโดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดหรือซื้อจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติใกล้ชิด	1. จัดประชุมหรือกิจกรรมสร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส 2. เปลี่ยนร้านจำหน่ายวัสดุ/ครุภัณฑ์เพื่อลดการผูกขาด 3. ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด	ต.ค. 67 – ก.ย. 68	- หน่วยตรวจสอบภายใน - กองคลัง
การจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้างมีการลดปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นค่าตอบแทน	เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้รับจ้างมีการลดปริมาณงานเพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง หรือมีการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นค่าตอบแทน	1. ให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative : CoST) ร่วมกับกรมบัญชีกลาง 2. ดำเนินการให้มีภาคประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมประชุมและเสนอแนะข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน	ต.ค. 67 – ก.ย. 68	- หน่วยตรวจสอบภายใน - กองคลัง - กองช่าง

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการงาน	ความเสี่ยง	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การบริหารงานบุคคล	การพิจารณาเลื่อนระดับของพนักงานส่วนตำบล การรับโอน/ย้าย	ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียก รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา	ผู้มีอำนาจพิจารณาเรียก รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากการพิจารณา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างการรับรู้การป้องกันการทุจริตและการร้องเรียนทุจริตผ่านช่องทางต่างๆ 2. ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด 3. ให้ภาคประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินงานโครงการได้ตลอดเวลา 4. ผู้บังคับบัญชาสังเกตพฤติกรรมและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด 	ต.ค. 67 – ก.ย. 68	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยตรวจสอบภายใน - สำนักปลัด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน
ที่ พท ๗๑๒๐๑ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๗
เรื่อง การจัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน

ตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ เห็นชอบหลักเกณฑ์ กรอบระยะเวลา และหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายและกลไกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ได้รับทราบคุณลักษณะและสถานการณ์ดำเนินงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานบรรลุซึ่งเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) สอดคล้องตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินตามแนวทางการประเมินและเครื่องมือการประเมินให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

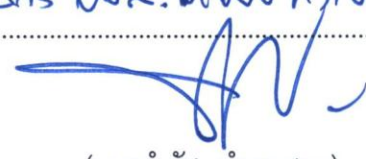
สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้มีการประเมินด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินตามภารกิจของหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในแบบสอบถามการประเมินของการเปิดเผยข้อมูล ดังนั้น งานนิติการ สำนักปลัด จึงได้จัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานในภารกิจต่างๆ อันเป็นการป้องกันการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งเพื่อรองรับการประเมินของสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อโปรดทราบ และประชาสัมพันธ์ต่อไป

(นายประสิทธิ์ ฝ้ายเส็ม)
นิติกรชำนาญการ

ความเห็น..... ใบแจ้งหนี้

(นางสงบ ลักษณะ)
หัวหน้าสำนักปลัด อบต.

ความเห็น..... นางสงบ ลักษณะ

(นายจำรัส บำรุงเสนา)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็น..... นายบุญส่ง เมืองสง

(นายบุญส่ง เมืองสง)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ทราบ
ความเห็น..... นายเจริญ รักกรม

(นายเจริญ รักกรม)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน